

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 819/95/EY,

tehty 14 päivänä maaliskuuta 1995,

yhteisön SOKRATES-toimintaohjelmasta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 126 ja 127 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen (1),

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon (2),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon (3),

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä (4),

sekä katsovat, että

perustamissopimuksen 3 artiklan p alakohdassa määrätään, että yhteisön toimintaan kuuluu erityisesti myötävaikuttaminen korkealaatuisen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen edistämiseen; perustamissopimuksen VIII osaston 3 luvussa käsitellään koulutusta, ammatillista koulutusta ja nuorisoa,

perustamissopimuksen 126 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisö myötävaikuttaa korkealaatuisen koulutuksen kehittämiseen rohkaisemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimintaa pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmän järjestämisestä sekä niiden sivistyksellistä ja kielellistä monimuotoisuutta,

perustamissopimuksen 3 b artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti yhteisö toimii vain siinä tapauksessa ja siinä laajuudessa kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän SOKRATES-toimintaohjelman tavoitteita, jotka kyseisen ohjelman laajuden ja vaikutusten takia voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla,

perustamissopimuksen 127 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisö toteuttaa ammatillista koulutusta koskevaa politiikkaa, joka tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimia

pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta ammatillisen koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä,

neuvosto hyväksyi päätöksellä 87/327/ETY (5) ERASMUS-ohjelman, jonka tarkoituksena on edistää korkeakouluopiskelijoiden liikkuvuutta, ja päätöksellä 89/489/ETY (6) LINGUA-ohjelman, jonka tarkoituksena on edistää yhteisön kielten tuntemusta,

neuvosto hyväksyi päätöksellä 94/819/EY (7) toimintaohjelman Euroopan yhteisön ammatillista koulutusta koskevan politiikan toteuttamiseksi (LEONARDO DA VINCI-ohjelma); olisi laadittava koulutusta koskeva ohjelma; nämä kaksi ohjelmaa ovat toisiaan täydentäviä,

osa tässä päätöksessä määrätystä toimenpiteistä koskee ammatillista koulutusta ja ulottuu siten perustamissopimuksen 126 artiklassa tarkoitettua koulutusta (johon kuuluu myös korkeakoulutus) pidemmälle; kyseiset toimenpiteet olisi siten ulotettava koskemaan perustamissopimuksen 127 artiklaa, ilman että tämä merkitsisi, että SOKRATES-ohjelmaa voidaan pitää yhtenä 127 artiklassa tarkoitettuna toimenpiteenä ammatillista koulutusta koskevan politiikan panemiseksi täytäntöön,

ERASMUS- ja LINGUA-ohjelmien arviointikertomusten, joiden päätelmät ovat komission näiden ohjelmien tuloksia ja toteutusta koskevissa kertomuksissa, mukaisesti koulutusalan yhteistyö lisää todella jäsenvaltioiden toteuttamien toimien arvoa, ja tämän vuoksi yhteisön toimet tällä alalla ovat erittäin tärkeitä,

komission muistio korkeakoulutuksesta ja tiivistetty kertomus jäsenvaltioissa käydyistä keskusteluista sekä Euroopan parlamentin tätä asiaa koskeva päätöslauselma (8) korostavat erityisesti tarvetta yhteisön strategialle eurooppalaisen ulottuvuuden edistämiseksi kaikkien opiskelijoiden opinnoissa, harjoitettiinpa niitä kotimaassa tai ulkomailla, sekä yhteisön aloitteentekijätehtävää tällä

(1) EYVL N:o C 66, 3.3.1994, s. 3 ja EYVL N:o C 164, 16.6.1994, s. 8

(2) EYVL N:o C 195, 18.7.1994, s. 29

(3) EYVL N:o C 217, 6.8.1994, s. 18

(4) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 22 päivänä huhtikuuta 1994 (EYVL N:o C 128, 9.5.1994, s. 479), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 18 heinäkuuta 1994 (EYVL N:o C 244, 31.8.1994, s. 51) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 26 päivänä lokakuuta 1994 (EYVL N:o C 323, 21.11.1994, s. 50). Sovittelukomitean yhteinen ehdotus 31 päivältä tammikuuta 1995

(5) EYVL N:o L 166, 25.6.1987, s. 20, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 89/663/ETY (EYVL N:o L 395, 30.12.1989, s. 23)

(6) EYVL N:o C 239, 16.8.1989, s. 24

(7) EYVL N:o L 340, 29.12.1994, s. 8

(8) EYVL N:o C 255, 20.9.1993, s. 161

alalla; komission tavoite, joka on Euroopan parlamentin ilmaiseman toivomuksen mukainen, on saada aikaan tilanne, jossa noin 10 prosenttia kaikista yhteisön opiskelijoista opiskelee korkeakoulun opinto-ohjelmassa, jonka korkeakoulut ovat järjestäneet useamassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa,

neuvosto ja opetusministerit ovat vahvistaneet suuntaviivat koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden ottamiseksi käyttöön opinnoissa, erityisesti koulutuksen eurooppalaisesta ulottuvuudesta annetussa päätöslauselmassa (1); kyseisen päätöslauselman mukaisesti koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden, joka perustuu jäsenvaltioiden kulttuuriperintöön, olisi vahvistettava koululaisten ja opiskelijoiden eurooppalaista identiteettiä, valmennettava heitä osallistumaan Euroopan unionin taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen, valistettava heitä unionin edustamista eduista ja haasteista, parannettava unionia ja sen jäsenvaltioita koskevaa tietämystä ja saatava heidät ymmärtämään jäsenvaltioiden yhteistyön merkitys muiden Euroopan ja maailman maiden kanssa,

tiettyjä kansalliskielen asemassa olevia kieliä, joilla ei ole Euroopan unionin virallisen kielen asemaa, käytetään huomattavassa määrin korkeakoulujen opetuskielenä; kyseisellä kielellä tarjotun opetuksen olisi tarjottava mahdollisuuksia päästä mukaan ohjelmaan korkeakoulutuksen osalta,

komission vihreä kirja koulutuksen eurooppalaisesta ulottuvuudesta kouluissa sekä jäsenvaltioiden esittämät huomiot pyrkivät ottamaan käyttöön eurooppalaisen ulottuvuuden peruskoulussa ja toisen asteen koulutuksessa,

Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman eurooppalaisesta ulottuvuudesta korkeakoulutasolla ja erityisesti opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuudesta (2) sekä päätöslauselman koulutusta ja ammatillista koulutusta koskevasta politiikasta vuoden 1993 näkökulmasta katsotuna (3),

komission muistio avoimesta ja etäopiskelusta ja Euroopan parlamentin tästä asiasta antamat päätöslauselmat korostavat sitä, että avoin ja etäopiskelu antaa huomattavia uusia mahdollisuuksia koulutuksen rikastamiseksi ja merkittävien säästöjen aikaansaamiseksi sekä antaa painoarvoa koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämiseksi kaikilla tasoilla; neuvoston ja opetusministerien päätelmät avoimen ja etäopiskelun kehittämisestä Euroopan yhteisössä (4) ja tätä alaa koskevista perusteista (5) ovat selvittäneet yhteisön toimien tehtävää ja perusteita,

(1) EYVL N:o C 177, 6.7.1988, s. 5

(2) EYVL N:o C 48, 25.2.1991, s. 216

(3) EYVL N:o C 150, 15.6.1992, s. 366

(4) EYVL N:o C 151, 16.6.1992, s. 3

(5) EYVL N:o C 336, 19.12.1992, s. 6

Brysselissä 10 ja 11 päivänä joulukuuta 1993 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi komission valkoiseen kirjaan perustuvan toimintasuunnitelman kasvusta, kilpailukykyvyydestä ja työllisyydestä, jossa kehoitetaan jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota koulutusta ja ammatillista koulutusta koskevien järjestelmien parantamiseen,

on tarpeen vahvistaa koulutusyhteistyön lupaavimpia näkökohtia; tämän vuoksi olisi kannustettava kansojen välisiä hankkeita, joissa on eri jäsenvaltioista kumppaneita, jotka ovat sitoutuneet siirtämään innovaatioita vaihdon kautta pitäen arvossa koulutusjärjestelmien monimuotoisuutta ja jäsenvaltioiden vastuuta,

yhteisön toiminta tulee tehokkaamaksi siten, että sillä on kerrannaisvaikutuksia, jos sen tukemat rakenteet ovat avoinna muille kuin suoranaisesti tuetuille henkilöille eli jos nämä rakenteet järjestetään siten, että myös muut kuin tuetut opiskelijat voivat hyötyä mahdollisimman paljon yhteisön lisäarvosta,

liikkuvuuden saavuttaminen riippuu paljolti jäsenvaltioiden ja vastaanottavien laitosten tarjoamista sosiaalisista perusrakenteista,

SOKRATES-ohjelmassa olisi noudatettava poikien ja tyttöjen sekä miesten ja naisten tasa-arvoisia mahdollisuuksia,

olisi myös varmistettava, että vammaiset lapset ja nuoret voisivat osallistua SOKRATES-ohjelmaan mahdollisimman täysipainoisesti,

yhteisön ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä erityisesti huonoimmassa asemassa olevien ihmisten pääsyä SOKRATES-ohjelman osana järjestettyihin aloitteisiin torjumalla siten aktiivisesti sosiaalista syrjäytymistä,

Euroopan parlamentti antoi vuotta 1993 silmällä pitäen päätöslauselman kulttuurisesta monimuotoisuudesta ja siirtolaislasten peruskoulutuksen ongelmista Euroopan yhteisössä (6),

olisi edistettävä koulutuksen kulttuurienvälistä ulottuvuutta Euroopan unionin oppilaille, jotta heitä valmennettaisiin elämään yhteiskunnassa, jota voidaan luonnehtia entistä enemmän kulttuurisella ja kielellisellä monimuotoisuudella; olisi syytä toteuttaa toimenpiteitä siirto-työläis-

(6) EYVL N:o C 42, 15.2.1993, s. 187

ten, romaanien, liikkuvien ammatinharjoittajien ja kierto-
laisten lapsille tarjotun koulutuksen tason parantamiseksi
sekä torjua rotu- ja muukalaisvihaa,

EURYDICE-verkostoa olisi kehitettävä ja tehtävä moni-
muotoisemmaksi, jotta se pystyisi vastaamaan yhteisön
laadullisiin ja määrällisiin tietoa koskeviin vaatimuksiin
koulutusosalalla,

euroopalainen ulottuvuus koulutuksessa ulottuu Euroo-
pan unionin rajojen ylitse; Euroopan assosioitujen mai-
den, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maiden, sekä
Kyproksen ja Maltaan kanssa olisi kehitettävä yhteis-
työtä,

komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava yhteistyö
Euroopan neuvoston sekä muiden kansainvälisten järjes-
töjen, kuten OECD:n ja UNESCO:n, kanssa,

Euroopan talousalueesta (!) tehdyssä sopimuksessa mää-
ritetään laajasta yhteistyöstä koulutuksen, ammatillisen
koulutuksen ja nuorisoasiain alalla Euroopan yhteisön ja
sen jäsenvaltioiden välillä sekä ETA:an kuuluvien EFTA-
valtioiden välillä; pöytäkirjan N:o 31 4 artiklassa täsmen-
netään, että ETA:an kuuluvat EFTA-valtiot osallistuvat 1
päivästä tammikuuta 1995 kaikkiin jo voimassa oleviin
tai hyväksytyihin yhteisön ohjelmiin koulutuksen, amma-
tillisen koulutuksen ja nuorisoasiain alalla,

tällä päätöksellä luodaan 6 päivänä maaliskuuta 1995
annetussa yhteisessä julistuksessa tarkoitetut rahoituspui-
teet, jotka muodostavat budjettivallan käyttäjälle ensisi-
jaisen ohjeen vuosittaisen budjettimenettelyn yhteydessä,
ja

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat tehneet
20 päivänä joulukuuta 1994 sopimuksen yhteistoiminta-
tavasta EY:n perustamissopimuksen 189 b artiklassa
määrätyn menettelyn mukaisesti annettujen säädösten
täytäntöönpanomenettelyssä,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Yhteisön SOKRATES-toimintaohjelman vahvistaminen

1. Tässä päätöksessä laaditaan SOKRATES-toimintaoh-
jelma, jäljempänä 'tämä ohjelma', kaudelle 1 päivästä
tammikuuta 1995 31 päivään joulukuuta 1999. Toimin-
taohjelma tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

(1) EYVL N:o L 1, 3.1.1994. s. 3

Tämän ohjelman tarkoituksena on myötävaikuttaa kor-
kealaatuisen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ja
yhteistyölle avoimen eurooppalaisen koulutusalueen ke-
hittämiseen.

2. Tähän ohjelmaan kuuluvat seuraavat kolme aluetta,
jotka on mainittu liitteessä:

I luku:	korkeakoulutus (ERASMUS)
II luku:	kouluopetus (COMENIUS)
III luku:	laaja-alaiset toimintamuodot seuraavilla
aloilla:
	— kielitaito yhteisössä (LINGUA),
	— avoin ja etäopiskelu,
	— tietojen ja kokemusten vaihto (mu-
kaan luettuna myös EURYDICE ja
ARION)

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä ohjelmassa tarkoitetaan:

- 'korkeakoululla' kaikkia korkeampaa koulutusta tar-
joavia laitoksia, jotka tarjoavat loppututkinnon tai
tutkintotodistuksen tällä tasolla, riippumatta siitä
minkä nimisiä ne ovat jäsenvaltioissa,
- 'koululla' kaikkia kouluopetusta tarjoavia laitoksia,
jotka voivat toimia yleissivistävän, ammatillisen tai
teknisen koulutuksen aloilla, ja poikkeuksellisesti
muuta laitoksia kuin kouluja, jotka tarjoavat opetusta,
jotta kielellisiä hankkeita koskevia toimenpiteitä, eri-
tyisesti oppilasvaihtoa, edistettäisiin,
- 'opettajalla'/'opetushenkilöstöllä' henkilöitä, jotka
tehtäviensä kautta ovat suoranaisesti osallisina jäsen-
valtioiden opetusprosessissa oman koulutusjärjestel-
mänsä järjestämisen mukaisesti,
- 'opiskelijalla' korkeakouluun kirjoittautuneita henki-
löitä, koulutusalaan riippumatta, jotka suorittavat
korkeakouluopintoja saadakseen suoritetuksi korkea-
koulututkinnon tai saadakseen tutkintotodistuksen,
mukaan luettuna tohtoritaso,
- 'oppilaalla' henkilöitä, jotka ovat kirjoilla koulussa,
- 'avoimella ja etäopiskelulla' kaikenmuotoista jous-
tavaa opetusta, johon voi kuulua tietotekniikka- ja
viestintäteknologioiden ja -palvelujen käyttöä.

2. Jokaisen jäsenvaltion on laadittava luettelo tässä
ohjelmassa tarkoitetuista korkeakoulutyypeistä, kouluista
ja muista opetusta antavista laitoksista.

3 artikla

Tavoitteet

Tällä ohjelmalla edistetään jäsenvaltioiden välistä koulutusalan yhteistyötä. Ohjelma tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa pitäen täysin arvossa jäsenvaltioiden vastuuta opetuksen sisällöstä ja koulutusjärjestelmien järjestämisestä sekä niiden sivistyksellistä ja kielellistä monimuotoisuutta.

Tätä varten ja jotta myötävaikutettaisiin korkealaatuisen koulutuksen kehittämiseen ohjelmalla on seuraavat erityiset tavoitteet:

- a) eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen kaikentasoissa opinnoissa, jotta eurooppalaista identiteettiä saataisiin vahvistetuksi tukeutumalla jokaisen jäsenvaltion kulttuuriperintöön,
- b) myötävaikuttaminen Euroopan unionin kielten määrällisen ja laadullisen tuntemuksen parantamiseen, erityisesti vähiten käytettyjen ja opettajien kielten, jotta vahvistettaisiin unionin muodostavien kansojen välistä ymmärtämystä ja yhteisvastuuta, ja lisäksi opetuksen kulttuurien välisen ulottuvuuden edistäminen,
- c) jäsenvaltioissa laajan ja tiiviin yhteistyön edistäminen kaikilla koulutuksen tasoilla ottaen huomioon niiden älylliset ja pedagogiset voimavarat,
- d) opetushenkilöstön liikkuvuuden edistäminen eurooppalaisen ulottuvuuden viemiseksi opintoihin sekä myötävaikuttaminen opetushenkilöstön ammattitaidon laadulliseen parantamiseen,
- e) opiskelijoiden liikkuvuuden edistäminen sallimalla heidän suorittaa osan opinnoistaan toisessa jäsenvaltiossa eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistamiseksi koulutuksessa,
- f) oppilaiden välisten yhteyksien edistäminen Euroopan unionin tasolla edistämällä samalla eurooppalaista ulottuvuutta opetuksessa,
- g) korkeakoulututkintojen, opintojaksojen ja muun kelpoisuuden vastavuoroisen tunnustamisen edistäminen avoimen eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisen helpottamiseksi koulutusalueella,
- h) avoimen ja etäopiskelun edistäminen tämän ohjelman yhteydessä,
- i) tietojen ja kokemusten vaihdon edistäminen, jotta jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien monimuotoisuudesta ja ominaislaadusta tulee jäsenvaltioissa rikkauksen ja keskinäisten virikkeiden lähde.

4 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'komitea', joka muodostuu kunkin jäsenvaltion nimeämästä kah-

desta jäsenestä ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja. Komitean jäsenillä voi olla apuna asiantuntijoita tai neuvonantajia.

2. a) Komiteaa avustaa kaksi alakomiteaa korkeakoulutuksen ja kouluopetuksen alalla. Alakomiteassa on kustakin jäsenvaltiosta kaksi edustajaa. Alakomiteat koostuvat jäsenvaltioiden edustajista käsiteltävän aiheen mukaan.

Komitea varmistaa alakomiteoiden välisen yhteensovittamisen. Erityisiä kysymyksiä voidaan saattaa alakomiteoihin lopullisesti päätettäväksi.

- b) Komitea voi myös perustaa työryhmiä tiettyjä erityisiä aiheita varten, erityisesti kieltenopetusta varten.

3. Komission edustaja tekee komitealle ehdotukset toimenpiteiksi, jotka koskevat:

- a) liitteessä olevien yhteisön toimenpiteiden painopisteitä ja suuntaviivoja ja niihin liittyvää vuosittaista työohjelmaa sekä ohjelman sisäistä jakamista,
- b) yhteisön tarjoamaa rahoitustukea (määrät, kesto, jakaminen ja tuensaajat),
- c) tulosten seuranta, arviointia, jakamista ja siirtoa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä,
- d) liitteessä olevien erilaisten hanketyyppien valintaperusteita, mukaan luettuna kumppanuushankkeet.

4. Komitea antaa lausuntonsa 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpide-ehdotuksista määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Kussakin komiteassa siihen kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle.

Tässä tapauksessa komissio lykkää päättämiensä toimenpiteiden soveltamista enintään kahdella kuukaudella ilmoituksen tekopäivästä.

Neuvosto voi määränemistöllä päättää asiasta toisin edellisessä kohdassa tarkoitettujen ajan kuluessa.

5. Komissio voi lisäksi pyytää neuvoa komitealta kaikissa muissa kysymyksissä, jotka koskevat tämän ohjelman toteuttamista, erityisesti 5 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määrääjässä, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyysyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Komission on ilmoitettava komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

6. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

7. Komitea aloittaa säännöllisen ja järjestetyn yhteistyön komitean kanssa, joka perustettiin Euroopan yhteisön ammatillista koulutusta koskevan politiikan täytäntönpäono varten laaditun toimintaohjelman (LEONARDO DA VINCI) yhteydessä.

8. Jotta tämän ohjelman yhtenäisyys muiden 6 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden kanssa varmistettaisiin, komissio ilmoittaa säännöllisesti komitealle yleisen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen alalla tehdyistä aloitteista.

5 artikla

Toteuttaminen ja valintamenettely

1. Komissio varmistaa ohjelman toteuttamisen liitteen mukaisesti. Komissio kuulee työmarkkinaosapuolia ja koulutuslalla Euroopan tasolla toimivia toimivaltaisia yhdistyksiä ja antaa komitealle tiedoksi niiden kannat. Komissio myös huolehtii siitä, että Euroopan parlamentti saa kaikki tiedot tämän ohjelman toteuttamisesta.

2. Komissio toteuttaa toimenpiteet, joiden avulla voidaan siirtyä asianmukaisesti ERASMUS- ja LINGUA-ohjelmien yhteydessä kehitetyistä toimista sekä muista meneillään olevista toimista tämän ohjelman yhteydessä toteutettaviin toimiin.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen tämän ohjelman toteuttamisen yhteensovittamisen ja järjestämisen kansallisella tasolla, erityisesti tarjoamalla asianmukaisia rakenteita ja mekanismeja kansallisella tasolla.

4. Liitteessä tarkoitettujen hankkeiden ehdottamista ja valintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat seuraavat:

a) jäljempänä I luvun 1 toimintamuodossa olevien hankkeiden rahallista tukea koskevat hakemukset lähetetään komissiolle. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioiden nimeämille laitoksille näistä hakemuksista. Ennen kuin komissio tekee lopullisen päätöksen, se antaa valintatuloksiin perustuvan ehdotuksen 4 artiklassa tarkoitettulle komitealle lausuntoa varten.

Jäljempänä 2 toimintamuodossa määrättyjen liikkuvuuteen tarkoitettujen apurahojen myöntämisen opiskelijoille, jotka osallistuvat 1 toimintamuodon yhteydessä hyväksytyihin hankkeisiin, hoitavat I luvun 2 toimintamuodossa tarkoitettujen kansalliset laitokset,

b) rahallista tukea koskevat hakemukset, joita tarkoitetaan toimintamuodoissa, joiden katsotaan olevan hajautettuja II ja III luvussa, II luvun 1 toimintamuodossa ja 3 toimintamuodon 2 kohdassa, III luvun 1 toimintamuodon 2 kohdan b, c ja e alakohdassa ja 3 toimintamuodon 3 kohdassa, annetaan jäsenvaltioiden nimeämille laitoksille. Nämä laitokset valitsevat ja jakavat yhteisön rahoitustukea valituille hankkeille 4 artiklassa määriteltyjen yleisten suuntaviivojen mukaisesti,

c) rahallista tukea koskevat hakemukset, joita tarkoitetaan toimintamuodoissa, joiden katsotaan olevan keskitettyjä II luvun 2 toimintamuodon ja 3 toimintamuodon 1 kohdassa, annetaan hankkeiden koordinoijien toimesta jäsenvaltioiden nimeämille laitoksille. Nämä laitokset lähettävät hyväksytyt hakemukset komissiolle lopullista päätöstä varten komitean lausunnon jälkeen,

d) rahallista tukea koskevat hakemukset, joita tarkoitetaan toimintamuodoissa, joiden katsotaan olevan keskitettyjä III luvun 1 toimintamuodon 2 kohdan a ja d alakohdassa, 2 toimintamuodossa ja 3 toimintamuodossa, lukuun ottamatta 3 kohtaa, hankkeiden koordinoijat antavat komissiolle ja jäsenvaltioiden nimeämille laitoksille. Laitokset ilmoittavat lausunnoistaan komissiolle. Päätökset rahallista tukea koskevista hakemuksista tekee komissio kuultuaan kyseisiä jäsenvaltioita ja saatuaan komitean lausunnot.

6 artikla

Yhtenäisyys

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tämän ohjelman ja muiden yhteisön toimien, erityisesti LEONARDO DA VINCI -ohjelman, keskinäisen yhtenäisyyden.

2. Komissio edistää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tämän ohjelman ja Euroopan yhteisön neljännen tutki-

musta ja teknologista kehitystä koskevan puiteohjelman (1994–1998) toimintojen keskinäistä yhteensovittamista (1).

7 artikla

Talousarvio

1. Tämän ohjelman toteuttamiseen myönnettyt rahoituspuitteet 1 artiklassa tarkoitettulle kaudelle vahvistetaan 850 miljoonaksi ecuksi.

2. Vuosimäärärahat, jotka ovat tarpeen yhteisön osuuden kattamiseksi tässä ohjelmassa määräytyissä toimenpiteissä, vahvistetaan vuosittaisella talousarviomenettelyllä senhetkisten rahoitusnäkymien mukaisesti.

3. Tämä ohjelma on avoinna Keski- ja Itä-Euroopan assosioitujen maiden (KIE-maat) osallistumiselle näiden maiden kanssa tehtävien assosiointisopimusten lisäpöytäkirjoissa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Tämä ohjelma on avoinna Kyproksen ja Maltan osallistumiselle lisämäärärahojen perusteella ja samojen edellytysten mukaisesti kuin mitä sovelletaan EFTA-maihin, näiden maiden kanssa sovittavia menettelyjä noudattaen.

8 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio varmistaa yhteistoiminnassa jäsenvaltioiden kanssa tämän ohjelman säännöllisen seurannan ja arvioinnin, jotta sitä voidaan mukauttaa uudelleen sen toteuttamisessa ilmenneiden tarpeiden mukaisesti.

Yhteisön toimenpiteiden tuloksista laaditaan määräajoin ulkopuolisten tekemiä arvioita 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden perusteella, ja niiden päätelmät toimitetaan komitealle sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle viimeistään 30 päivänä syyskuuta 1998 osakertomuksen ohjelman käynnistämisenvaiheesta ja viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2000 loppukertomuksen tämän ohjelman toteuttamisesta.

Tehty Strasbourgissa 14 päivänä maaliskuuta 1995.

Euroopan parlamentin puolesta *Neuvoston puolesta*

K. HÄNSCH

A. LAMASSOURCE

Puheenjohtaja

Puheenjohtaja

(1) EYVL N:o L 126, 18.5.1994, s. 1

LIITE

SOKRATES-ohjelman tarkoituksena on tukea valtioiden rajat ylittäviä toimintamuotoja, jotka on esitelty ohjelman eri luvuissa.

I LUKU

KORKEAKOULUTUS (ERASMUS)

Tässä luvussa on seuraavat kaksi toimintamuotoa:

- 1 toimintamuoto: eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen korkeakouluissa,
- 2 toimintamuoto: opiskelijoiden liikkuvuuden kannustaminen ja ERASMUS-apurahojen rahoittaminen.

ERASMUS-ohjelmaan varattujen varojen määrä on vähintään 55 prosenttia SOKRATES-ohjelman kokonaistalousarviosta.

Tässä luvussa tarkoitettujen hankkeiden valinta tapahtuu tämän päätöksen 5 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

1 Toimintamuoto

Eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen korkeakouluissa

ERASMUS- ja LINGUA-ohjelmien toteuttamisesta saadun kokemuksen perusteella yhteisö edistää korkeakoulujen välistä valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä, erityisesti korkeakoulujen välisten yhteistyöohjelmien (KVY) kehittämistä, tarkoituksenaan vähitellen vahvistaa eurooppalaista ulottuvuutta korkeakoulutuksessa.

A. Korkeakoulujen välinen yhteistyö

Yhteisö voi myöntää taloudellista apua seuraavia toimintoja varten:

- KVY:n puitteissa:
 - a) opiskelijoiden liikkuvuus, jotta korkeakouluopiskelijat voivat jonkin aikaa opiskella toisessa jäsenvaltiossa, tarpeen mukaan täydennettynä käytännön harjoittelulla, siten että kyseinen aika luetaan kokonaisuudessaan kiinteästi tutkintotodistukseen tai akateemiseen loppututkintoon kuuluvaksi,
 - b) eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän (ECTS/EOAS) edistäminen horjuttamatta muiden vastaavien järjestelmien olemassaoloa,
 - c) korkeakouluopintojen, joko alkuvaiheen tai syventävien opintojen, opinto-ohjelmien yhteinen kehittäminen akateemisten opintojen tunnustamisen helpottamiseksi ja osallistuminen kokemusten vaihdon avulla koulutuksen laadun parantamiseen ja innovaatiokehitykseen yhteisön tasolla,
 - d) opetushenkilöstön liikkuvuus muiden jäsenvaltioiden opetusohjelmaan kiinteästi kuuluvien kursien järjestämiseksi,
 - e) lyhyet intensiivikurssit, mukaan lukien useasta jäsenvaltiosta tuleville opiskelijoille tarkoitettut kesäkurssit, erityisesti sellaisilla koulutusaloilla, jotka eivät sovellu pitkään ulkomailla oleskeluun,
- KVY:n ulkopuolella:
 - f) yhteistyötä valmistelevat opintokäynnit, joita voivat tehdä:
 - opettajat,
 - korkeakoulujen hallintohenkilöstösekä tarvittaessa:
 - yhteistyöhankkeiden valmisteluun osallistuvat opiskelijat.

B. Muut toiminnot eurooppalaisen ulottuvuuden edistämiseksi korkeakouluissa

1. Yhteisö kannustaa korkeakouluja kehittämään valtion rajat ylittäviä toimintoja, jotka on tarkoitettu tuomaan eurooppalainen ulottuvuus opintojen kaikille alueille jokaisen opiskelijan hyödyksi. Yhteisön tukea voidaan myöntää seuraaviin toimintoihin:

- a) muiden jäsenvaltioiden kulttuurillisen ja taiteellisen, poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen ominaislaadun ymmärtämistä edistävän aineiston sekä Euroopan yhdentymiseen liittyvien osien sisällyttäminen opinto-ohjelmaan erityisesti monitieteisiä tai tieteidenvälisiä moduuleja luomalla,
 - b) Euroopan unionin kielten opiskelu kiinteänä osana opintoja korostamalla erityisesti vähiten käytettyjä ja opetettuja kieliä, sekä uusien koulutusteknologioiden käyttöä,
 - c) edellä a alakohdassa esitetyn aineiston käyttöönotto etäopiskelun avulla.
2. Taloudellista tukea voidaan myöntää myös korkeakoulujen muodostamille ryhmille yhden tai useamman 1 kohdassa tarkoitetun toiminnon yhteiseen kehittämiseen tarvittaessa yhteistyössä alueellisten tai paikallisten yhteisöjen ja taloudellisten ja yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa.

C. Korkeakoulukohtaiset sopimukset

Useampiin korkeakoulujen välisiin yhteistyöohjelmiin tai muihin B kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin osallistuvat korkeakoulut voivat tehdä komission kanssa korkeakoulukohtaisen sopimuksen, joka kattaa kaikki toiminnot, joita varten voidaan myöntää yhteisön tukea. Yhteisön taloudellinen tuki kattaa aluksi korkeintaan kolme vuotta ja edellyttää säännöllistä tulosten tarkastelemista vähintään kerran vuodessa.

D. Korkeakoulujen yhteistyöhankkeet yleisesti kiinnostavilla alueilla

1. Yhteisö tukee hankkeita, jotka auttavat mahdollisesti verkoston yhdistämiä korkeakouluja tekemään yhteistyötä yleisesti kiinnostavilla alueilla. Yhteistyön tulisi auttaa korkeakouluja vaihtamaan kokemuksia ja levittämään tietoa hyviksi havaituista menettelytavoista sekä keskustelemaan korkeakoulutuksen laadullisista ja innovatiivisista näkökohdista, opetusmenetelmien parantamisesta, opintojen vertailtavuudesta ja edesauttamaan yhteisohjelmien ja erityiskursseiden kehittämistä erityisesti korkeakoulujen välisissä yhteistyöohjelmissa aliedustettujen aineiden osalta.
2. Yksi hankkeeseen osallistuvista korkeakouluista voi toimia kuhunkin hankkeeseen liittyvien toimintojen koordinoijana.

2 Toimintamuoto

Opiskelijoiden liikkuvuuden edistäminen ja ERASMUS-apurahojen rahoittaminen

1. Seuraavat edellytykset on täytettävä sen varmistamiseksi, että ulkomailla opiskeluun käytetty aika on opiskelijalle mahdollisimman suureksi hyödyksi:
 - a) ulkomailla opiskelun on oltava kokopäiväistä ja riittävän pitkäaikaista (vähintään kolme kuukautta tai yksi lukukausi, enintään yksi akateeminen vuosi),
 - b) lähettävä korkeakoulu hyväksyy toisessa jäsenvaltiossa suoritettujen opinnot kokonaisuudessaan,
 - c) opiskelijalla on oltava riittävät tiedot kielestä, jolla opetus vastaanottavassa korkeakoulussa annetaan,
 - d) vastaanottavat korkeakoulut eivät peri lukukausimaksuja liikkuvuusohjelmiin osallistuvilta opiskelijoilta. Ne huolehtivat, että opiskelijoiden vastaanotto helpottuu, ja pyrkivät erityisesti ratkaisemaan opiskelijoiden käytännön ongelmat, mukaan lukien majoitusongelmat,
 - e) ensimmäisen vuoden opiskelijoille ei myönnetä liikkuvuusapurahoja.

Yhteisö jatkaa toisessa jäsenvaltiossa osan opinnoista suorittavien opiskelijoiden suoran taloudellisen tuen järjestelmän kehittämistä samoin kuin opintoja valmistelevien toimintojen (esimerkiksi kielikurssit, erityisesti Euroopan unionin vähiten käytetyissä ja opetuissa kielissä, vastaanottavan jäsenvaltion sosiaalisten ja kulttuuripiirteiden tuntemus, intensiivikurssit) kehittämistä.

2. Yhteisön opiskelijoiden liikkuvuuteen myöntämät apurahat jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:
 - a) talousarvion määrärahojen mukaan myönnetään vähintään 200 000 ecua jokaiselle jäsenvaltiolle,

- b) jäljelle jäävä osa myönnetään eri jäsenvaltioille seuraavien tekijöiden perusteella:
- i) korkeakouluopiskelijoiden kokonaismäärä,
 - ii) iältään 18–25-vuotiaiden nuorten kokonaismäärä eri jäsenvaltioissa,
 - iii) lähettävän ja vastaanottavan jäsenvaltion elinkustannukset,
 - iv) lähettävän ja vastaanottavan jäsenvaltion väliset keskimääräiset matkakustannukset.

Yhteisö toteuttaa lisäksi tarvittavat toimenpiteet eri oppiaineiden ja alueiden tasapainoisen osallistumisen edistämiseksi, opiskelijavirtojen huomioon ottamiseksi ja erityisten ongelmien ratkaisemiseksi, kuten eräiden sellaisten apurahojen rahoittaminen, joita 3 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset eivät opinto-ohjelman rakenteen vuoksi voi hoitaa. Näihin toimenpiteisiin varattujen varojen määrä ei saa ylittää viittä prosenttia opiskelija-apurahojen vuotuisesta talousarviosta.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun toimintaohjeen mukaisesti jaettuja yhteisön varoja, jotka on tarkoitettu opiskelija-apurahoiksi, hoitavat kaikkien jäsenvaltioiden asettamat kansalliset viranomaiset. Kyseiset viranomaiset varmistavat yhteistyön kansallisten opiskelijoille tarkoitettujen apuraha- tai lainajärjestelmien tai muiden opiskelijoiden liikkuvuuden kannustamiseen tarkoitettujen taloudellisten lähteiden kanssa. Kansalliset viranomaiset voivat yhteistyössä komission kanssa ryhtyä toimenpiteisiin korkeakoulujen tai tiedekuntien tasapainoisen osallistumisen edistämiseksi kansallisella tai alueellisella tasolla levittämällä tietoa ja lisäämällä tietoisuutta mahdollisuuksista.
4. Yhteisön apuraha on tarkoitettu korvaamaan osa ulkomailla opiskelun aiheuttamista lisäkustannuksista eli matkakuluista, mahdollisesti vaadittavista edeltävistä kieliopinnoista ja vastaanottavan maan korkeammista elinkustannuksista. Apurahan määrä opiskelijaa kohti saa olla enintään 5 000 ecua enintään 12 kuukauden ulkomailla oleskelun ajalta.
5. Etusija annetaan opiskelijoille, joiden opinnot kuuluvat 1 toimintamuotoon kuuluviin toimintoihin. Poikkeuksellisesti apurahoja voidaan myöntää opiskelijoille, jotka osallistuvat opintoihin, joista on annettu korkeakoulujen välisiin yhteistyöohjelmiin kuulumattomia eritysmääräyksiä (»free movers»), jos he täyttävät tämän toimintamuodon 1 kohdassa tarkoitetut valintaedellytykset.
6. Apurahoja myönnettäessä on otettava huomioon miesten ja naisten väliset tasa-arvoperiaatteet. Vammaisten opiskelijoiden erityistarpeet tulisi ottaa huomioon apurahan määrää vahvistettaessa.
7. Koska yhteisön osallistuminen kattaa ainoastaan osan opiskelijoiden liikkuvuuden kustannuksista, jäsenvaltioita kehoitetaan avustamaan tarpeellisten varojen hankkimisessa. Tässä yhteydessä opiskelijoiden omassa maassaan saamien apurahojen tai lainojen maksamista jatketaan opiskelijan opiskellessa toisessa jäsenvaltiossa.

II LUKU

KOULUOPETUS (COMENIUS)

1. Tässä luvussa on seuraavat kolme toimintamuotoa, joiden tarkoituksena on kannustaa:
 - 1 toimintamuoto: koulujenvälisiä kumppanuussuhteita,
 - 2 toimintamuoto: siirtotyöläisten, liikkuvien ammatinharjoittajien, kiertolaisten ja romaanien lasten koulutusta, kultuurienvälistä koulutusta,
 - 3 toimintamuoto: opetushenkilöstön ammattitaidon parantamista ja saattamista ajan tasalle.

Nämä toimintamuodot perustuvat LINGUA-ohjelmasta saatuun kokemukseen, neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden opetusministereiden hyväksymiin teksteihin, yhteisön opetusalan yhteistyöhön (mukaan lukien ensimmäisen ja toisen asteen koulutuksessa tehdyt pilottiprojektit) ja siirtotyöläisten ja romaanien lasten opetukseen sekä opettajavaihtoon.

Kouluopetukseen varattujen varojen määrä on vähintään 10 prosenttia SOKRATES-ohjelman kokonaistalousarviosta.

2. Yhteisön varat, jotka on tarkoitettu 1 toimintamuodon ja 3 toimintamuodon 2 kohdan edistämiseksi, jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:
 - a) talousarvion määrärahojen mukaan jokaiselle jäsenvaltiolle myönnetään vähintään 200 000 ecua,
 - b) jäljelle jäävä osa myönnetään eri jäsenvaltioille seuraavien tekijöiden perusteella:
 - i) koulujen oppilaiden kokonaismäärä,
 - ii) koulujen lukumäärä,
 - iii) opetushenkilöstön määrä,
 - iv) bruttokansantuote asukasta kohti,
 - v) lähettävän ja vastaanottavan jäsenvaltion väliset keskimääräiset matkakustannukset.
3. Tässä luvussa tarkoitettujen hankkeiden valinta tapahtuu tämän päätöksen 5 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.
4. Komissio toteuttaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tarvittavat toimenpiteet koulujen tasapainoisen osallistumisen edistämiseksi yhteisön, kansallisella ja alueellisella tasolla. Näihin toimenpiteisiin varattujen varojen määrä saa olla enintään 5 prosenttia tässä luvussa määrättyjen toimintojen vuotuisesta talousarviosta.
5. Tässä luvussa määrätty yhteisön taloudellinen tuki on tarkoitettu kattamaan osa hankkeiden toteuttamiselle välttämättömistä kustannuksista.
6. Yhteisön tukea myönnetään tasa-arvoperiaatteen mukaisesti, erityisesti miesten ja naisten välisen tasa-arvoperiaatteen mukaisesti. Tämän luvun mukaisesti kehitettyihin toimintoihin osallistuvien vammaisten henkilöiden erityistarpeet tulisi ottaa huomioon tuen määrää vahvistettaessa.

1 Toimintamuoto

Koulujen väliset kumppanuussuhteet

1. Yhteisö kannustaa sellaisia koulujen välisiä monenkeskisiä kumppanuussuhteita, jotka rakentuvat eurooppalaisen koulutushankkeen ympärille.

Monenkeskinen kumppanuus on vähintään kolmen koulun muodostama ryhmä kolmesta jäsenvaltiosta; yksi kouluista tai koulun yhteydessä oleva elin toimii koordinoijana. Kumppanuus voi mahdollisesti olla kahdenkeskistä, jos pääsääntöisenä tarkoituksena on edistää Euroopan unionin kielten tuntemusta, erityisesti vähiten käytettyjen ja opetetujen kielten osalta.

Eurooppalaisen koulutushankkeen tarkoituksena on kehittää yhtä tai useampaa eurooppalaista teemaa koulujen jokapäiväisiin toimintoihin sisällytettävien opetuksellisten toimintojen ja toimenpiteiden kautta.

Kyseisiin toimiin ja toimenpiteisiin voi sisältyä:

- oppilaiden osallistuminen, jos mahdollista, monitieteisiin hankkeisiin,
 - Euroopan unionin kielten oppiminen ja kielitaidon parantaminen,
 - oppilaiden liikkuvuus, erityisesti kielitaidon parantamiseen tähtääviin kumppanuussuhteisiin osallistuvien koulujen oppilaiden osalta. Esikoululaiset eivät voi osallistua tämän tyyppisiin hankkeisiin,
 - opetusmateriaalin vaihto ja innovatiivisista opetusmenetelmistä saatujen tietojen ja kokemusten vaihto,
 - tietotekniikka- ja viestintäteknologioiden käyttö, myös etäopiskelun tarjoamiin mahdollisuuksiin, erityisesti siten, että kumppanuuksista kertyneitä tuloksia ja kokemuksia voidaan levittää laajalti hankkeisiin suoraan osallistumattomien koulujen hyväksi.
2. Taloudellista tukea voidaan myöntää uusien eurooppalaisten koulutushankkeiden rahoittamiseen rajoitetuksi ajaksi. Tukea myönnetään aluksi enintään kolmeksi vuodeksi, ja se edellyttää toteutettujen hankkeiden määräaikaista tarkastusta.

Yhteisön tukea myönnettäessä etusija annetaan hankkeille, joiden Euroopan intressissä olevina aiheina on:

- eurooppalainen ulottuvuus yleensä sekä muut kulttuuriperintöön, ympäristönsuojeluun, taideopetukseen sekä tieteen ja teknologian edistämiseen liittyvät aiheet,
- poikien ja tyttöjen välistä koulutuksellista tasa-arvoa edistävät aiheet,
- kaikkien oppilaiden koulumenestyksen parantamiseen pyrkivät aiheet,
- erityisen koulutustarpeen ja -kyvyn omaavien lasten tarpeiden tyydyttämiseen pyrkivät aiheet.

Jos useampi hanke täyttää samat valintaedellytykset, etusija annetaan sellaisten koulujen hankkeille, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet yhteisön toimintoihin.

3. Taloudellista tukea voidaan myöntää kumppanuussuhteiden valmisteluun liittyviin vierailuihin enintään yhden viikon ajaksi sekä koulujen välisiin henkilöstövaihtoihin kumppanuuksien tukemiseksi ja eurooppalaisten koulutushankkeiden kehittämiseksi enintään neljän viikon ajaksi.

2 Toimintamuoto

Siirtotyöläisten, kiertäviä ammatteja harjoittavien henkilöiden, kiertolaisten ja romaanien lasten koulutus; kulttuurienvälinen koulutus

Taloudellista tukea voidaan myöntää valtioiden rajat ylittäviin hankkeisiin, joiden tarkoituksena on:

- edistää siirtotyöläisten, kiertäviä ammatteja harjoittavien henkilöiden, kiertolaisten ja romaanien lasten tasa-arvoa ja mahdollisimman täydellistä osallistumista koulun toimintoihin,
- parantaa heidän koulutustaan ja heidän saamansa opetuksen laatua,
- vastata heidän erityisiin koulutustarpeisiinsa ja -kykyihinsä,
- edistää kaikkien koululaisten kulttuurienvälistä koulutusta.

Hankkeisiin voi sisältyä erityisesti:

- tietojen ja kokemusten vaihto kaikista ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuista seikoista,
- erityisten kurssien ja opetusmateriaalin suunnittelu,
- kulttuurienvälisten opetusmenetelmien käyttöönotto.

3 Toimintamuoto

Opetushenkilöstön ammattitaidon parantaminen ja saattaminen ajan tasalle

1. Taloudellista tukea voidaan myöntää valtioiden rajat ylittäviin hankkeisiin, joita ovat esittäneet opettamisesta ja/tai oppilaiden ohjauksesta vastuussa olevin opettajien/opetushenkilöstön ammattitaidon parantamista ja saattamista ajan tasalle ajavat laitokset ja järjestöt.

Hankkeiden tarkoituksena on edistää:

- a) sellaisten tietojen ja kokemusten vaihtoa, jotka liittyvät eurooppalaisen ulottuvuuden lisäämiseen opetushenkilöstön ammattitaidon saattamiseksi ajan tasalle tai erityisten taitojen lisäämiseksi,
 - b) sellaisen opetushenkilöstön ammattitaidon parantamista ja saattamista ajan tasalle, joka erityisesti osallistuu erityisiä koulutustarpeita tai -kykyjä omaavien lasten koulumenestyksen parantamiseen ja joka pyrkii varmistamaan oppilaiden mahdollisimman täydellisen koulun toimintoihin osallistumisen,
 - c) tässä toimintamuodossa tarkoitettujen kumppanuussuhteiden, myös tietotekniikka- ja viestintäteknologioita sekä etäopiskelua hyödyntävien, kehitystä.
2. Opetushenkilöstön ammattitaidon ajan tasalle saattamiseen tarkoitettuihin valtioiden rajat ylittäviin hankkeisiin voi myös kuulua rajoitettu määrä oleskeluja toisessa jäsenvaltiossa, jotta henkilöstö voi osallistua asianomaisten laitosten tai järjestöjen yhteisesti järjestämiin seminaareihin.

III LUKU

LAAJA-ALAISET TOIMINTAMUODOT

1. Tässä luvussa kuvattuja toimintoja sovelletaan kaikilla koulutustasoilla. Ne täydentävät I ja II luvussa esitettyjä toimintamuotoja, ja ne on tarkoitettu edistämään:
 - 1 toimintamuoto: kielitaitoa yhteisön alueella (LINGUA),
 - 2 toimintamuoto: avointa ja etäopiskelua,
 - 3 toimintamuoto: tiedon ja kokemusten vaihtamista, mukaan lukien EURYDICE ja ARION sekä muut toimenpiteet, myös aikuiskoulutus.

Laaja-alaisiin toimintamuotoihin varattavien varojen määrä on vähintään 25 prosenttia SOKRATES-ohjelman kokonaismäärärahoista.

2. a) Yhteisön varat, jotka on tarkoitettu III luvussa 1 toimintamuodon 2 kohdan b, c ja e alakohdan ja 3 toimintamuodon 3 kohdan edistämiseksi, jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:
 - i) talousarvion määrärahojen mukaisesti jokaiselle jäsenvaltiolle myönnetään vähintään 200 000 ecua,
 - ii) jäljelle jäävä osa myönnetään eri jäsenvaltioille seuraavien tekijöiden mukaan:
 - a) opettajien määrä
 - b) oppilaiden määrä
 - c) bruttokansantuote asukasta kohti
 - d) lähettävän ja vastaanottavan maan väliset keskimääräiset matkakustannukset.
3. Valinta tässä luvussa tarkoitettuihin hankkeisiin tapahtuu tämän päätöksen 5 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.
4. Komissio toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet jäsenvaltioiden oppilaitosten tasapuolisen osallistumisen edistämiseksi. Näihin toimenpiteisiin varattujen varojen määrä saa olla enintään 5 prosenttia tässä luvussa esitettyjen toimintojen vuotuisesta talousarviosta.
5. Tässä luvussa määrätty yhteisön taloudellinen tuki on tarkoitettu kattamaan osa hankkeiden toteuttamiselle välttämättömistä kustannuksista.
6. Yhteisön tukea myönnetään tasa-arvoperiaatteen mukaisesti, erityisesti miesten ja naisten välisen tasa-arvoperiaatteen mukaisesti. Tämän luvun mukaisesti kehitettyihin toimintoihin osallistuvien vammaisten henkilöiden erityistarpeet tulisi ottaa huomioon tuen määrää vahvistettaessa.

1 Toimintamuoto

Kielitaidon edistäminen yhteisön alueella (LINGUA)

1. Kielitaidon edistämällä on olennainen osa avoimen eurooppalaisen koulutusyhteistyön luomisessa ja vahvistettaessa Euroopan unionin kansojen välistä ymmärtämystä ja yhteisvastuuta säilyttäen samalla niiden kielellisen ja kulttuurillisen monimuotoisuuden.

SOKRATES-ohjelman yhteydessä vieraiden kielten opettamisella tarkoitetaan kaikkien unionin virallisten kielten opettamista vieraana kielenä, myös iirin (yksi kielistä, joilla Euroopan yhteisöjen perustamissopimukset on laadittu) ja lëtzebuergin (koko Luxemburgin alueella puhuttu kieli) kielten.

LINGUA-toimintamuoto käsittää kielten oppimisen yleensä.

2. Edistämistoimenpiteiden, joita tarkoitetaan I luvun 1 toimintamuodossa ja II luvun 1 toimintamuodossa, lisäksi yhteisön taloudellista tukea voidaan myöntää valtioiden rajat ylittäviin hankkeisiin, joiden tarkoituksena on toteuttaa seuraavat toiminnot:

- a) kielten opettajien perus- ja täydennyskoulutuksesta vastuussa olevien laitosten tai järjestöjen, joiden tarkoituksena on parantaa, vahvistaa ja laajentaa nykyisten ja tulevien kielten opettajien kieli- ja opetustaitoja, esittämien Euroopan yhteistyöohjelmien (innovatiivisten koulutusohjelmien ja opetusmateriaalin yhteinen suunnitteleminen ja kehittäminen) kehittäminen,
 - b) kielten opettajille, kielten opettajiksi uudelleen koulututtavalle opetushenkilöstölle, tutkinnon suorittaneille opettajille, joiden aikomuksena on palata työelämään kielten opettajina, muiden aineiden opettajille, joiden tarkoituksena on opettaa vieraalla kielellä, tarkoitetut kielikylyyt tai muut vastaavat toiminnot ulkomailla. Kielikylypyjen kesto tulee olemaan kahden ja neljän viikon välillä,
 - c) tulevien kielten opettajien toimiminen avustajina ulkomailla heidän opettamiensa kielten taidon parantamiseksi. Harjoittelukauden pituus on vähintään kolme kuukautta ja enintään yksi vuosi, ja harjoittelu on suoritettava jäsenvaltiossa, jonka yksi virallinen kieli on avustajan tuleva opetuskieli,
 - d) opetussuunnitelmien kehittäminen ja vaihtaminen, uuden opetusmateriaalin tuottaminen ja kielitaidon mittaamiseen käytettävien menetelmien ja välineiden parantaminen. Nämä hankkeet on tarkoitettu eri kiinnostuneille tahoille, ja ne koskevat pääasiassa opiskelijoiden ja oppilaiden kielitaidon parantamista kouluissa tai opintokeskuksissa liikkuvuusohjelmiin osallistumisen helpottamiseksi,
 - e) yleissivistävää, ammatillista tai teknisen alan koulutusta saavien oppilaiden koulutusvaihtoa varten myönnetään rajoitettua taloudellista tukea. Tämä vaihto perustuu oppilaitosten hankkeisiin, ja sen tarkoituksena on parantaa viestinnän taitoa vieraalla kielellä ja lisätä vaihtoon osallistuvien motivaatiota vieraiden kielten taidon parantamiseen.
3. Edellä 2 kohdan a—d alakohdan osalta etusija annetaan hankkeille ja toiminnoille, jotka:
- liittyvät Euroopan unionin vähimmin käytettyjen ja opettettujen kielten opettamiseen,
 - sisältävät uusien koulusteknologioiden käyttöä ja/tai etäopiskelua,
 - on tarkoitettu heikommassa asemassa olevien ja vieraiden kielten oppimisessa erityistä tukea tarvitsevien avuksi.

Edellä olevan 2 kohdan e alakohdan osalta etusija annetaan ammatilliseen tai tekniseen koulutukseen kuuluville hankkeille, jotka:

- toteuttavat uutta luovia aloitteita vieraiden kielten oppimiseen liittyvän koulutusvaihdon yhteydessä,
- korostavat eurooppalaista ulottuvuutta koulutuksessa,
- tukevat Euroopan unionin vähimmin käytettyjen ja opettettujen kielten opetusta.

2 Toimintamuoto

Avoimen ja etäopiskelun edistäminen

Avoimen ja etäopiskelun, myös tietotekniikka- ja viestintäteknologioita käyttävän, kehittäminen on avainasemassa Euroopan unionin kansalaisten hyödyntäessä avointa Eurooppaa koulutusyhteistyön alalla.

Toimintamuodon tarkoituksena on koulutusalan innovaatioita hyödyntämällä parantaa koulutuksen laatua ja helpottaa erityisesti sellaisten henkilöiden pääsyä kaikille koulutustasoille, joilla ei maantieteellisen tai henkilökohtaisen tilanteen vuoksi ole muuta mahdollisuutta opiskeluun.

Edellä I ja II luvussa tarkoitettujen avoimeen ja etäopiskeluun kuuluvien toimintamuotojen lisäksi yhteisön taloudellista tukea voidaan myöntää valtioiden rajat ylittäviin hankkeisiin, joiden tarkoituksena on:

- a) helpottaa alan järjestöjen ja laitosten yhteistyötä tietojen ja kokemusten vaihdon kautta,

- b) vastata avoimen ja etäopiskelun teknisiin kysymyksiin liittyvään opettajien, kouluttajien ja hallintohenkilöstön ammattitaidon parantamisen tarpeeseen,
- c) parantaa avoimeen etäopiskeluun liittyvien tuotteiden laatua ja käyttäjäystävällisyyttä,
- d) edistää avoimen etäopiskelun kautta saadun pätevyyden tunnustamista.

3 Toimintamuoto

Tietojen ja kokemusten vaihdon edistäminen

Jäljempänä esitetyt toimet perustuvat kokemuksiin, jotka on saatu jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta, mukaan luettuna johtavien virkamiesten kokoukset neuvostossa, sekä EURYDICE-verkosta, NARIC-verkosta, ARION-ohjelmasta ja ERASMUS-ohjelman 4 toimintamuodosta.

1. Yleisesti kiinnostavia koulutuspoliittisia kysymyksiä

Komissio vaihtaa tietoja ja kokemuksia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa neuvoston vahvistamista yleisesti kiinnostavista koulutuspoliittisista kysymyksistä. Tämän vuoksi voitaisiin toteuttaa aiheellisia kannustustoimenpiteitä, jotta näitä voitaisiin käsitellä yhteisesti. Seuraavat erityistoimenpiteet voitaisiin toteuttaa:

- tutkimukset ja vertailevat analyysit,
- kokousten järjestäminen,
- asiantuntijavaihto.

Seuraavia aiheita olisi käsiteltävä ensisijaisina aiheina:

- niiden lasten ja nuorten kohtaamat ongelmat, jotka lähtevät koulutusjärjestelmästä ilman riittävää valmentamista,
- opetuksen laadun arviontimenetelmät ja tämän alan pilottihankkeiden mahdollinen aloittaminen.

2. Tietojenvaihto (EURYDICE)

Tällä alalla tuettujen toimien avulla voidaan varmistaa sellaisten tietojen saanti, jotka on tarkoitettu eri kohderyhmille, ensisijaisesti kansallisesta koulutuspolitiikasta vastaaville kohderyhmille, ja jotka koskevat koulutuspolitiikkaa ja -järjestelmiä, uudistuksia sekä koulutusta koskevien tutkimusten tuloksia.

Komission perustama EURYDICE — eurooppalainen yksikkö — ja kansalliset yksiköt, joita jäsenvaltiot perustivat, toteuttavat nämä toimenpiteet.

Eurooppalaiselle yksikölle ja kansallisille yksiköille voidaan myöntää rahoitustukea seuraaviin toimiin:

- a) tietojen keruu ja koulutusjärjestelmien rakenteita ja järjestämistä koskevien perustietojen tuottaminen ja jatkuva päivittäminen jäsenvaltioissa,
- b) vertailevien tutkimusten tekeminen ensisijaisista aiheista ja koulutussuuntausten analysointi yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa sekä viitekehysten kokoaminen yhteen, jolloin tietoja voitaisiin paremmin vertailla,
- c) näiden tietojen levittäminen olemassa olevien tieto- ja levityskanavien ja -yhteyksien kautta kansallisella, paikallisella ja yhteisön tasolla,
- d) yhteisön koulutusta koskevien tietokantojen perustaminen ja läheisten yhteyksien luominen jäsenvaltioiden olemassa olevien tietokantojen välille ja näihin tietokantoihin pääsyn helpottaminen,
- e) uusien tietotekniikkaa ja elektroniikkaa koskevien teknologioiden käyttäminen vaihdon vastavuoroisuuden varmistamiseksi ja voimavarojen tehokkaampi jakaminen. Tukea saaneissa toimissa otetaan huomioon yhteisön kehitys Euroopan laajuisten verkostojen alalla ja erityisesti julkisten hallinto-osastojen väliset tietoliikenneyhteydet.

Edellä a–e alakohdassa tarkoitettujen toimien toteuttamisessa kehitetään läheinen yhteys Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskukseen (CEDEFOP) ammattikoulutusta koskevien tietojen osalta, yhteisön tilastotoimiston EUROSTATin tilastojen osalta, yhteisön NARIC-verkoston (tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset) sekä kaikkiin muihin koulutuksen alalla olemassa oleviin tietoverkkoihin kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla.

3. ARION

Rahallista tukea voidaan myöntää monenkeskisten opintokäyntien järjestämiseen päättäjille, jotka voivat toimia moninkertaistajina ja jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet. Näiden opintokäyntien tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi jäsenvaltioita yleisesti kiinnostavia kysymyksiä koskevien tietojen ja kokemusten vaihto.

Tässä toimenpiteessä päättäjinä pidetään erityisesti opetushenkilöstöä, jonka tehtäviin kuuluu eurooppalaisten hankkeiden johtaminen, arviointi, ammatillinen koulutus, ohjaaminen ja eurooppalaisten hankkeiden yhteensovittaminen sekä ministeriöiden vastuuhenkilöt.

4. NARIC

Rahallista tukea voidaan myöntää tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisista tiedotuskeskuksista (NARIC) muodostuvan verkoston kehittämiseen edelleen.

5. Muut toimenpiteet

A. Aikuiskoulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen

Kaikilla aikuiskoulutuksen alueilla (yleinen, kulttuurinen ja sosiaalinen) olisi vahvistettava eurooppalaista ulottuvuutta kansojen välisellä yhteistyöllä ja aikuiskoulutuksesta vastaavien järjestöjen ja laitosten välisen kokemusten vaihdon avulla.

Yhteisön rahallista tukea voitaisiin myöntää edellä mainituille järjestöille ja laitoksille seuraaville kansojen välisille toimille:

- hankkeet aikuiskoulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden kehittämiseksi ja vahvistamiseksi, erityisesti jakamalla tietoa jäsenvaltioiden kulttuurista ja perinteistä ja Euroopan unionin kielistä, ja hankkeet, joissa kehitetään aikuiskoulutuskursseja, jotka edistävät Euroopan unionia koskevien poliittisten, taloudellisten ja hallinnollisten asioiden ymmärtämystä,
- hankkeet, jotka edistävät aikuiskoulutusalaan koskevien kokemusten vaihtoa ja hyviksi koettujen menettelytapojen ja tietojen levittämistä.

B. Täydentävät toimenpiteet

Komissio tukee seuraavia täydentäviä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ohjelman tavoitteiden edistäminen:

- opetushenkilöstön, opiskelijoiden ja oppilaiden vanhempien yhdistysten Euroopan tasolla kehitetyt hankkeet,
- valistustoimet koulutuksen ja ammattikoulutuksen alan yhteistyön kehittämiseksi, mukaan lukien tuki Eurooppa koulussa -kilpailun järjestämiseen Euroopan neuvoston kanssa,
- tässä liitteessä olevien toimien seuranta- ja arviointitoimenpiteet,
- tiedotusta koskevat toimenpiteet, jotka ovat tarpeellisia ohjelman eri toimenpiteiden toteuttamiseksi ja jotka ovat kehittäneet jäsenvaltioiden nimeämät laitokset.